

Estudi joves en transició Escola-Treball El Maresme 2009

www.laic.org

institut@laic.org

Presentació – contextualització

El moment de finalització de l'educació obligatòria és per als joves un moment de presa de decisions.

- Com s'inicien els processos de transició de l'escola al treball dels joves del Maresme?
- Quines són les seves necessitats, quins recursos coneixen o de quina manera defineixen els seus itineraris?

Presentació – La Fundació Ferrer i Guàrdia

Objectius

- Estudi i investigació temes JOVENTUT, EDUCACIO i PARTICIPACIÓ
- Foment EDUCACIO POPULAR com eina de transformació des de l'escola i l'associacionisme
- Defensa universal dels DRETS HUMANS
- Reivindicació ÈTICA CIVIL REPUBLICANA
- Promoció ASSOCIACIONISME LAIC i PROGRESSISTA

Instruments

- INSTITUT d'ANÀLISIS SOCIAL i POLÍTIQUES PÚBLIQUES (IASPP)
- LLIBRES - col·leccions "Pensament laic i Progressista", "Polítiques de joventut", "Quaderns d'educació popular", "Quaderns d'història"
- ESPAI de LLIBERTAT, revista trimestral de pensament i cultura
- CENTRE de DOCUMENTACIÓ i ARXIU i BIBLIOTECA FERRER i GUÀRDIA
- EQUIPAMENTS d'Avinyó 44 (Barcelona), el Mas de l'Amigo (Delta de l'Ebre), i la fassina de Rubí.

Presentació – La Fundació Ferrer i Guàrdia

Estudis TET

- 2009 – Joves en Transició. El Maresme 2009
- 2009 – Anàlisi dels itineraris formatius de l'alumnat d'ESO que procedeix dels CEIP dels sectors de Can Puiggener i La Serra (Sabadell)
- 2004/2007 – Anàlisi dels itineraris formatius i laborals dels alumnes matriculats a 4t. d'ESO a centres educatius del Prat de Llobregat
- 2002/2003 – El rendiment escolar a l'ESO. Anàlisi dels itineraris formatius d'una generació d'alumnes matriculats als IES de Badalona
- 2001/2002 – Anàlisi dels itineraris formatius i laborals dels joves matriculats a centres educatius de l'Hospitalet que no van obtenir la graduació de l'ESO al curs 1999-2000.

L'estudi – Índex presentació

1. Objectius
2. El marc de referència
3. Metodologia
4. La mostra
5. Qüestionaris. Primera onada
6. Les fitxes
7. Qüestionaris. Segona onada
8. Les entrevistes
9. Conclusions
10. Recomanacions i propostes

1. Objectius

- Millorar coneixements, eines i canals dels professionals pel que fa a la realitat dels joves que es troben en procés de transició escola-treball.
- Millorar i sistematitzar la detecció de necessitats.
- Avaluar els efectes dels serveis i recursos en l'àmbit de la transició escola-treball i la percepció que en tenen els i les joves.

2. Marc de referència

- Transicions juvenils escola-treball, equitat i oportunitats d'intervenció local
 - Elements per a un marc teòric sobre transicions escola-treball
 - Relació entre expectatives i oportunitats en la definició d'itineraris
 - Els fonaments de la desigualtat: agents i processos de socialització en la perspectiva de l'equitat
 - El paper de les administracions locals

3. Metodologia

- Dues fases, dos qüestionaris
 - Primera: expectatives itineraris i coneixement serveis
 - Segona: seguiment no cursen ni batxillerat ni CFGM curs 2009-10
- Fitxes: avaluació alumnes, procés orientació i itineraris realitzats
- Entrevistes agents escolars: visió protocols orientació

Univers 3900 joves → Qüestionaris adreçats a 600 joves cursant 4t ESO
als centres públics

4. La mostra – Territori i habitants

- Territori: Baix, Centre i Alt Maresme.

- Habitants

Més de 31.000 habitants	Mataró
Entre 16.000 i 30.000 habitants	Premià de Mar, Pineda de Mar, El Masnou, Vilassar de Mar, Calella, Malgrat de Mar
Entre 6.000 i 15.000 habitants	Arenys de Mar, Tordera, Canet de Mar, Argentona, Premià de Dalt, Montgat, Sant Andreu de Llavaneres, Alella, Vilassar de Dalt, Palafolls, Arenys de Munt, Tiana, Cabrils
Menys de 6.000 habitants	Teià (**), Sant Vicenç de Montalt (**), Sant Pol de Mar(*), Dosrius (*), Cabrera de Mar(*), Sant Cebrià de Vallalta(*), Santa Susanna(*), Caldes d'Estrac(*), Sant Iscle de Vallalta(*), Òrrius(*)

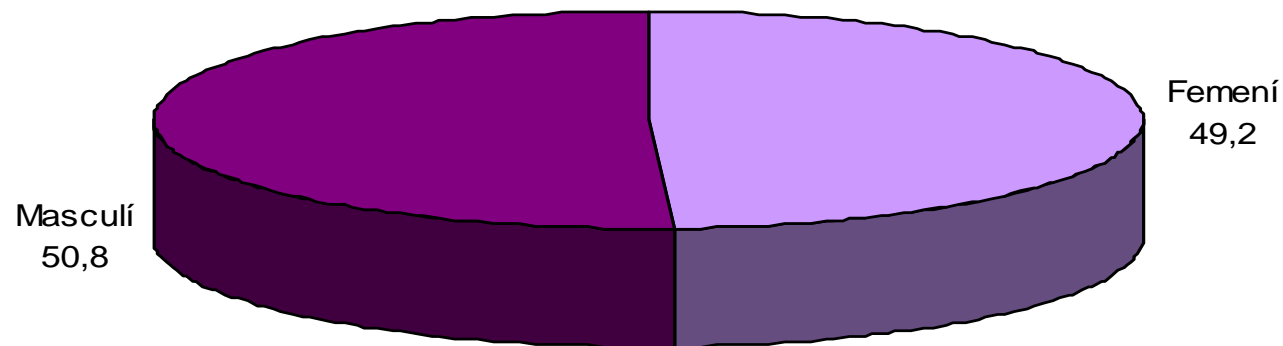
4. La mostra – 18 centres

Nom IES	Municipi
IES Damià Campeny (08021302)	Mataró
IES Pla d'en Boet (08046797)	Mataró
IES Josep Puig i Cadafalch (08052979)	Mataró
IES Miquel Biada (08021259)	Mataró
IES Thos i Codina (08046748)	Mataró
IES Alexandre Satorras (08021260)	Mataró
IES d'Argentona (08052876)	Argentona
IES d'Alella (08046785)	Alella
IES Jaume Almera (08040564)	Vilassar de Dalt
IES Vilatzara (08046803)	Vilassar de Mar
IES Els Tres Turons (08035155)	Arenys de Mar
IES Domènec Perramon (08034187)	Arenys de Munt
IES Lluís Domènech i Montaner (08045641)	Canet de Mar
IES Bisbe Sivilla (08015171)	Calella
IES Ramon Turró i Darder (08045665)	Malgrat de Mar
IES Thalassa (08045677)	Montgat
IES Llavaneres (08046852)	Sant Andreu de Llavaneres
IES Lluís Companys (08044983)	Tordera

5. Qüestionaris 1a onada - El perfil dels alumnes

Distribució segons sexe

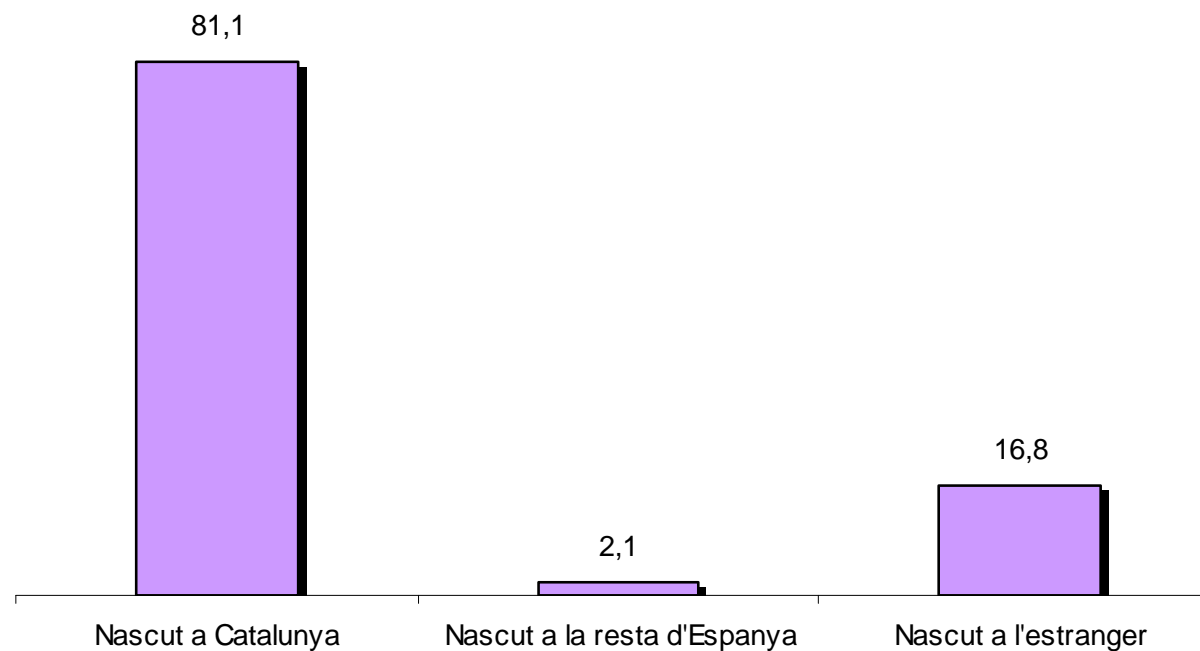
5. Qüestionaris 1a onada - El perfil dels alumnes

Distribució segons municipi de residència

Municipi	Freqüència	Percentatge			
Alella	22	3,9			
Arenys de Mar	28	4,9			
Arenys de Munt	34	6			
Argentona	28	4,9			
Cabrera de Mar	3	0,5			
Cabrils	8	1,4			
Caldes d'Estrac	7	1,2			
Calella	31	5,4			
Canet de Mar	24	4,2			
Dosrius	9	1,6			
Malgrat de Mar	32	5,6			
El Masnou	4	0,7			
Mataró	107	18,7			
Montgat	28	4,9			
Òrrius	1	0,2			
Palafolls	2	0,4			
			Pineda de Mar	2	0,4
			Premià de Dalt	1	0,2
			Premià de Mar	2	0,4
			Sant Andreu de Llavaneres	29	5,1
			Sant Cebrià de Vallalta	12	2,1
			Sant Iscle de Vallalta	2	0,4
			Sant Pol de Mar	11	1,9
			Sant Vicenç de Montalt	11	1,9
			Santa Susanna	3	0,5
			Teià	20	3,5
			Tiana	12	2,1
			Tordera	48	8,4
			Vilassar de Dalt	18	3,2
			Vilassar de Mar	30	5,3
			Altres municipis fora Maresme *	2	0,4
			Total	571	100

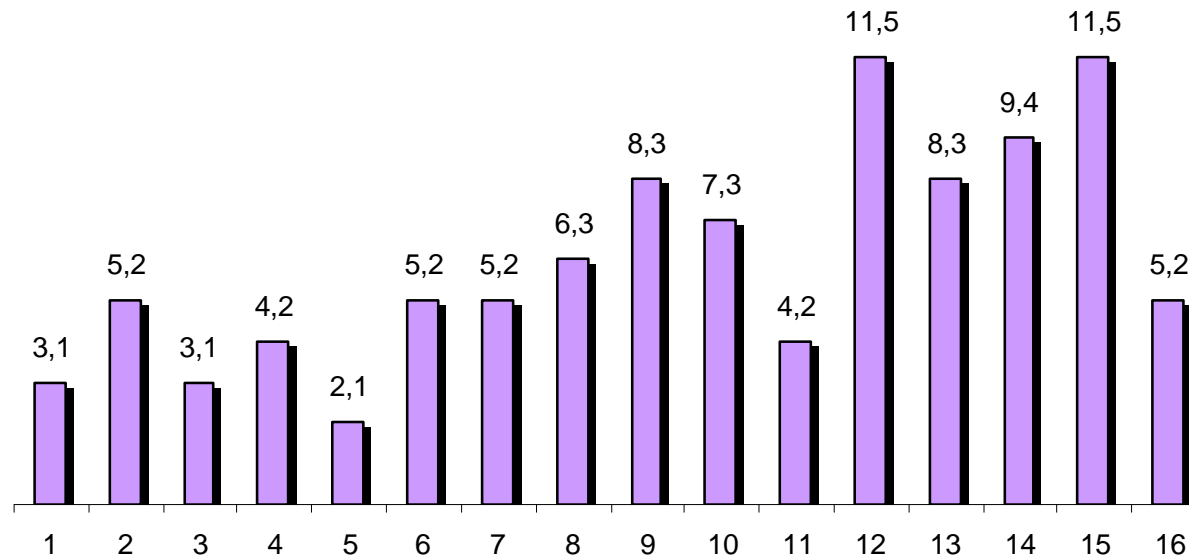
5. Qüestionaris 1a onada - El perfil dels alumnes

Distribució segons lloc de naixement

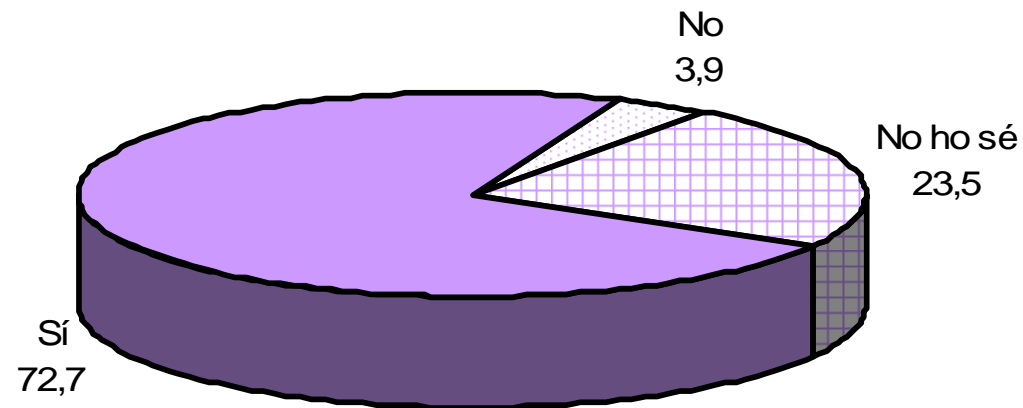
5. Qüestionaris 1a onada - El perfil dels alumnes

Any d'arribada dels joves d'origen estranger

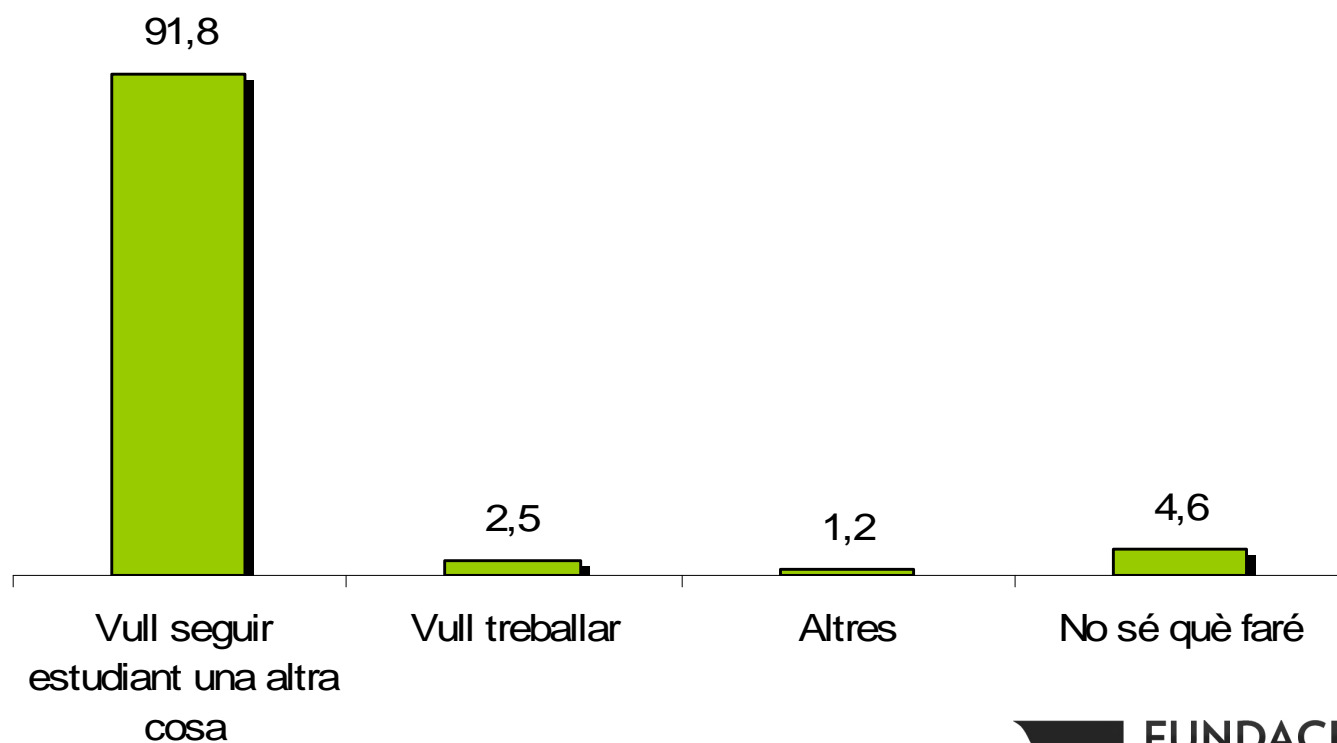
5. Qüestionaris 1a onada- Itineraris formatius

Creus que aprovaràs l'ESO?

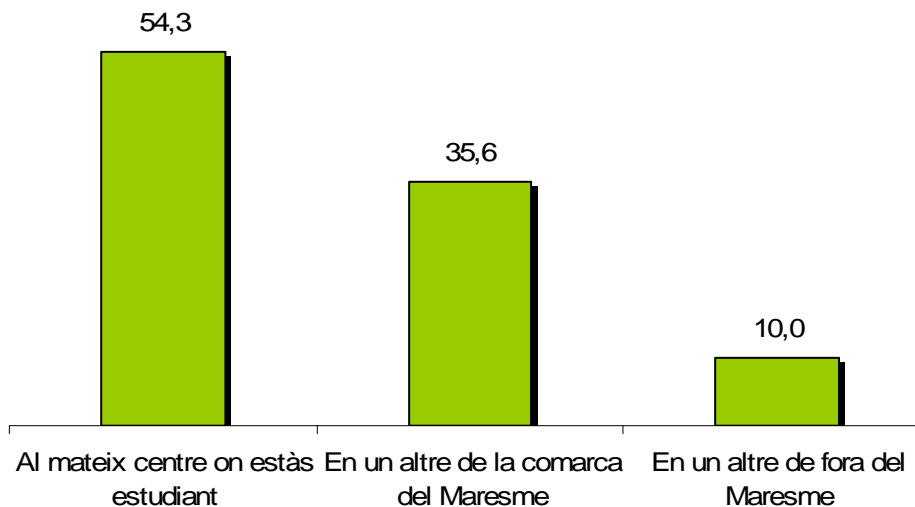
5. Qüestionaris 1a onada- Itineraris formatius

Un cop acabis els estudis, què t'agradaria fer?

5. Qüestionaris 1a onada- Itineraris formatius

En quin centre has fet la prematrícula?

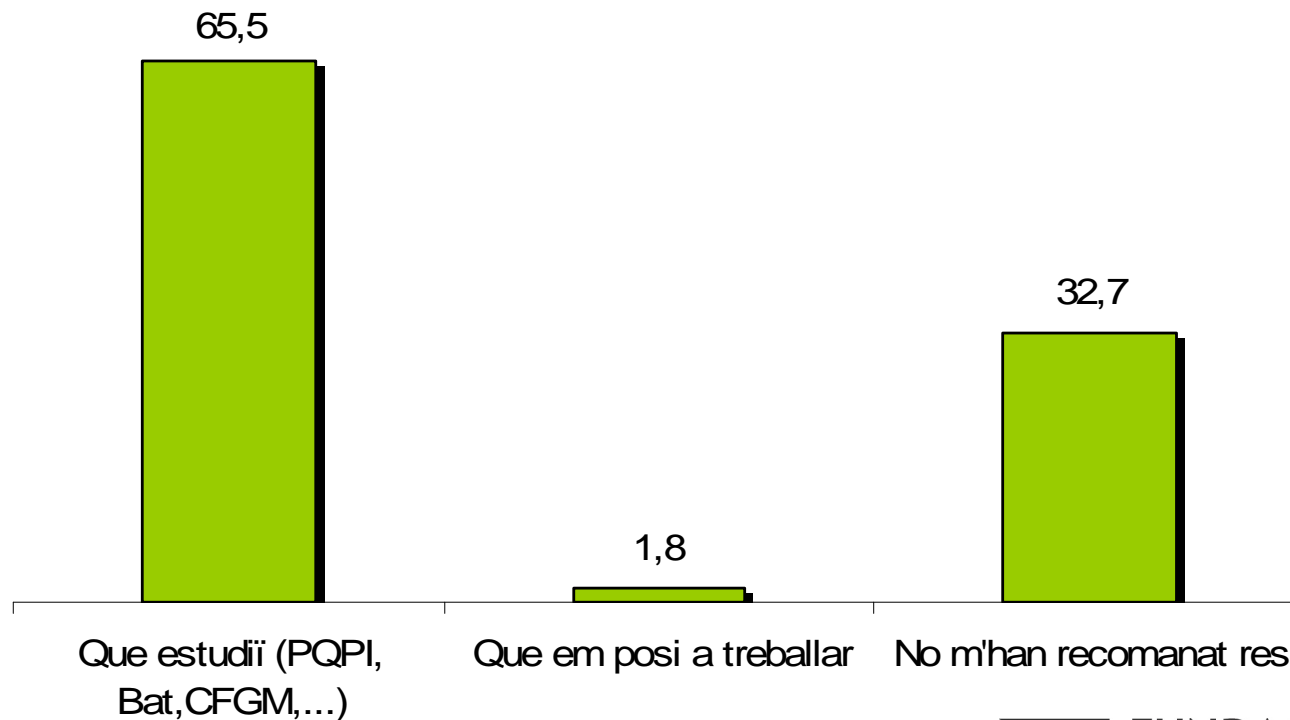

Centres on han fet la prematrícula segons l' estudi que cursaran

	Batxillerat	CFGM	PQPI	Altres estudis
Al mateix centre on estàs estudiant	81,8	12	33,3	18,2
En un altre de la comarca	16,9	65,1	66,7	45,5
En un altre de fora del Maresme	1,3	22,9	0	36,4
Total	313	192	3	11

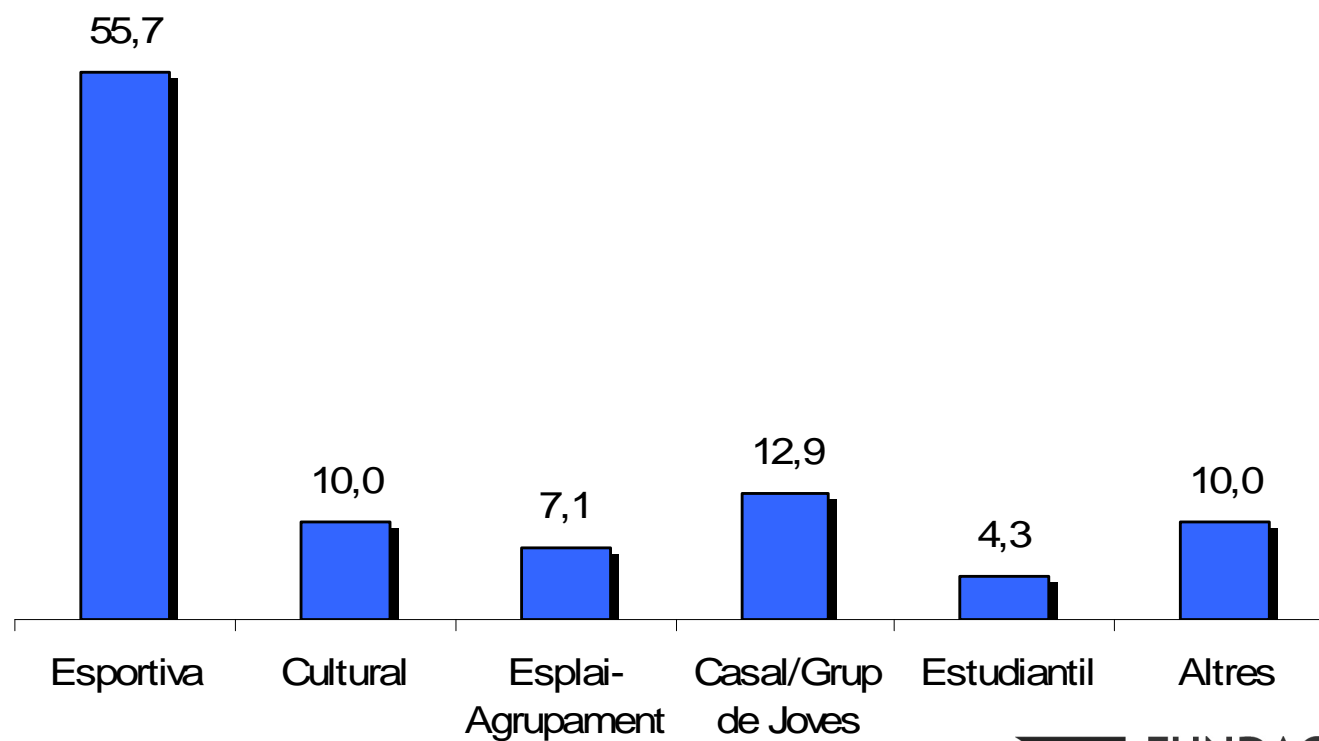
5. Qüestionaris 1a onada- Itineraris formatius

Què t'han recomanat que facis des de l'institut?

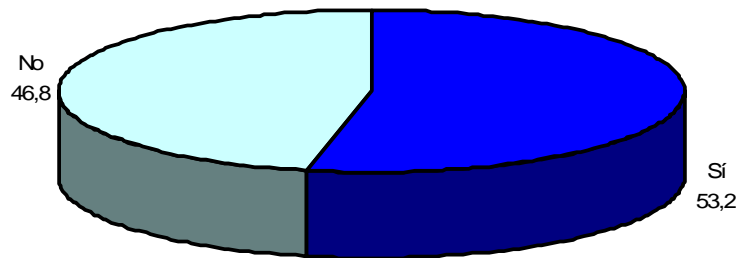
5. Qüestionaris 1a onada- xarxes socials

Tipus d'associació

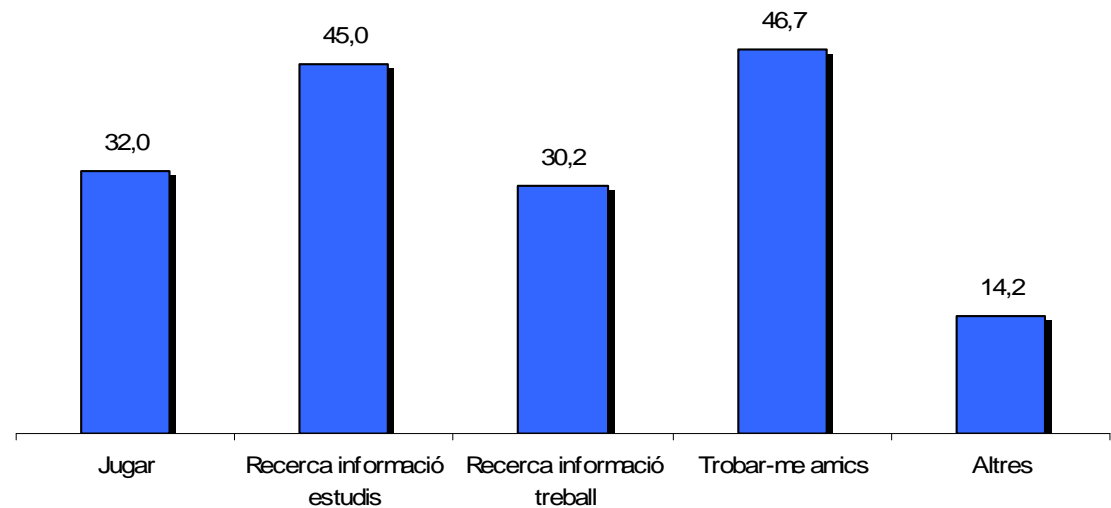

5. Qüestionaris 1a onada- Serveis i recursos

Coneixes el PIJ del teu municipi?

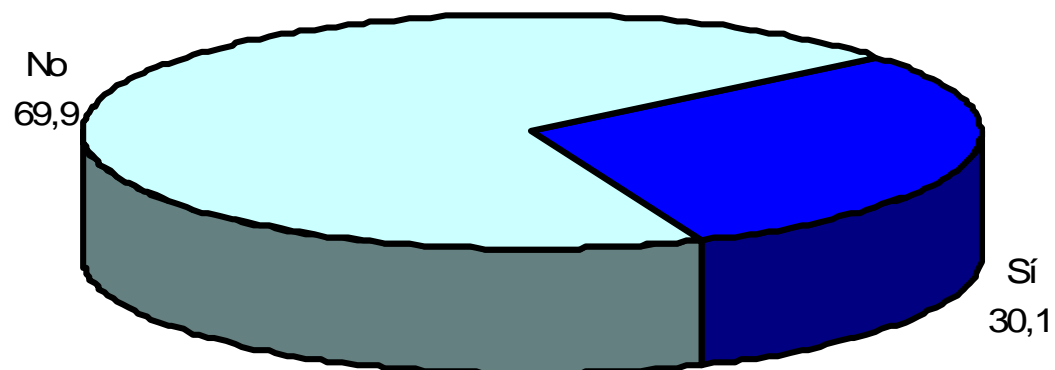

Quines coses fas al PIJ

5. Qüestionaris 1a onada- Serveis i recursos

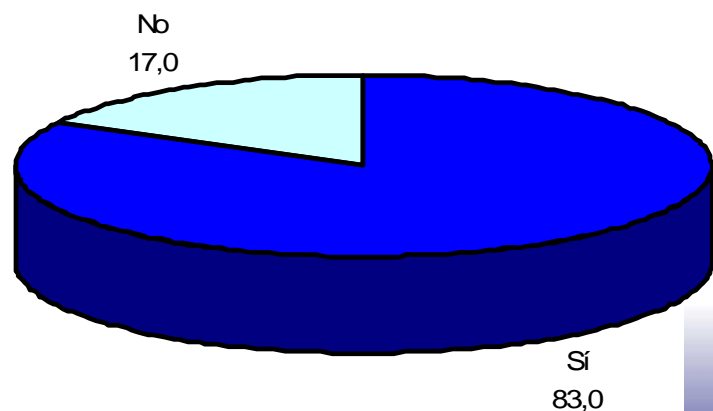
Coneixes algun servei d'informació, orientació i assessorament sobre estudis i treball al teu municipi?

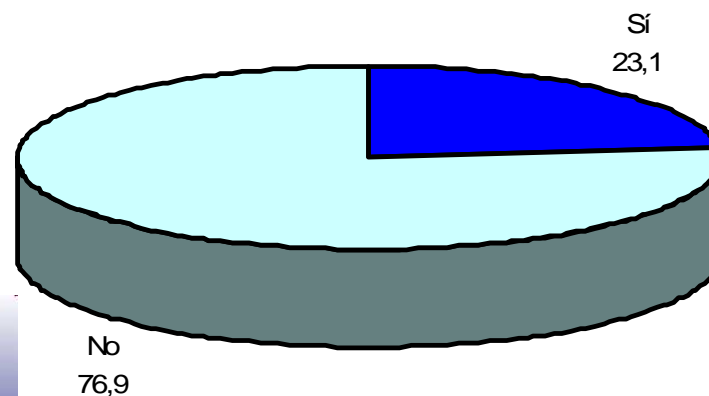
5. Qüestionaris 1a onada- Serveis i recursos

Has buscat informació sobre estudis?

Han aprovat l'ESO

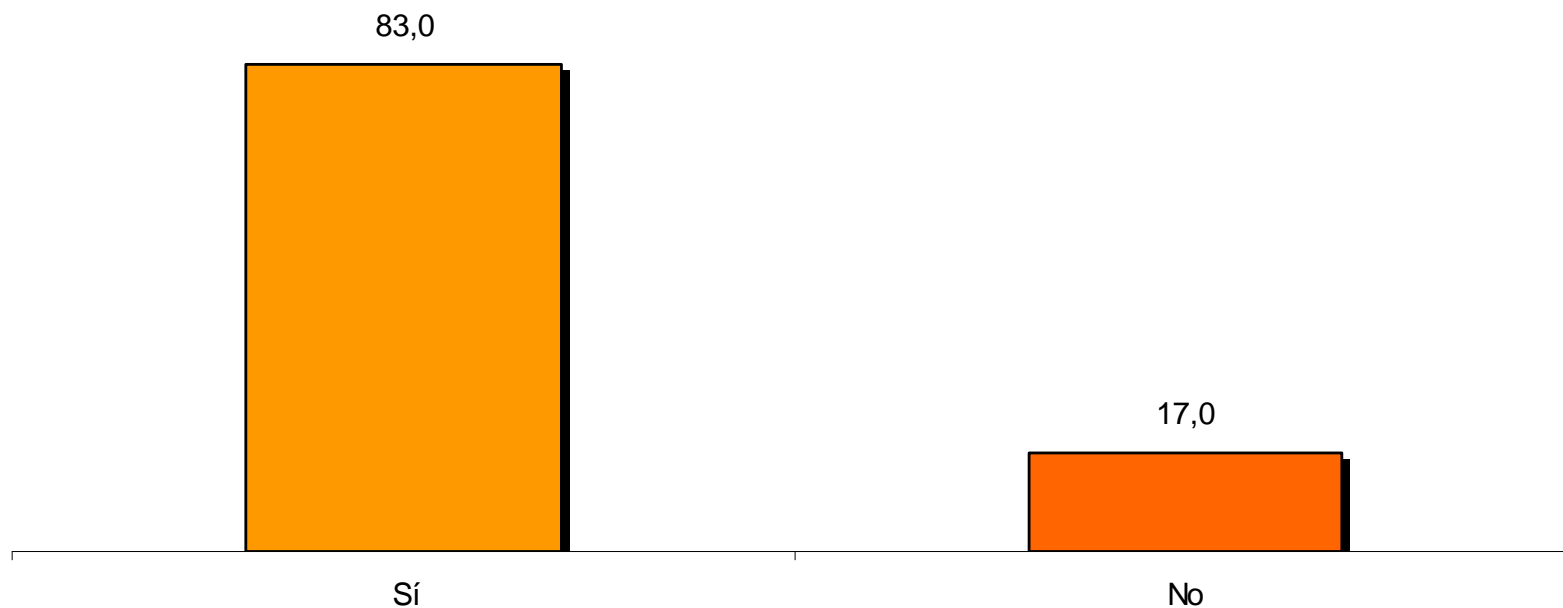

No han aprovat l'ESO

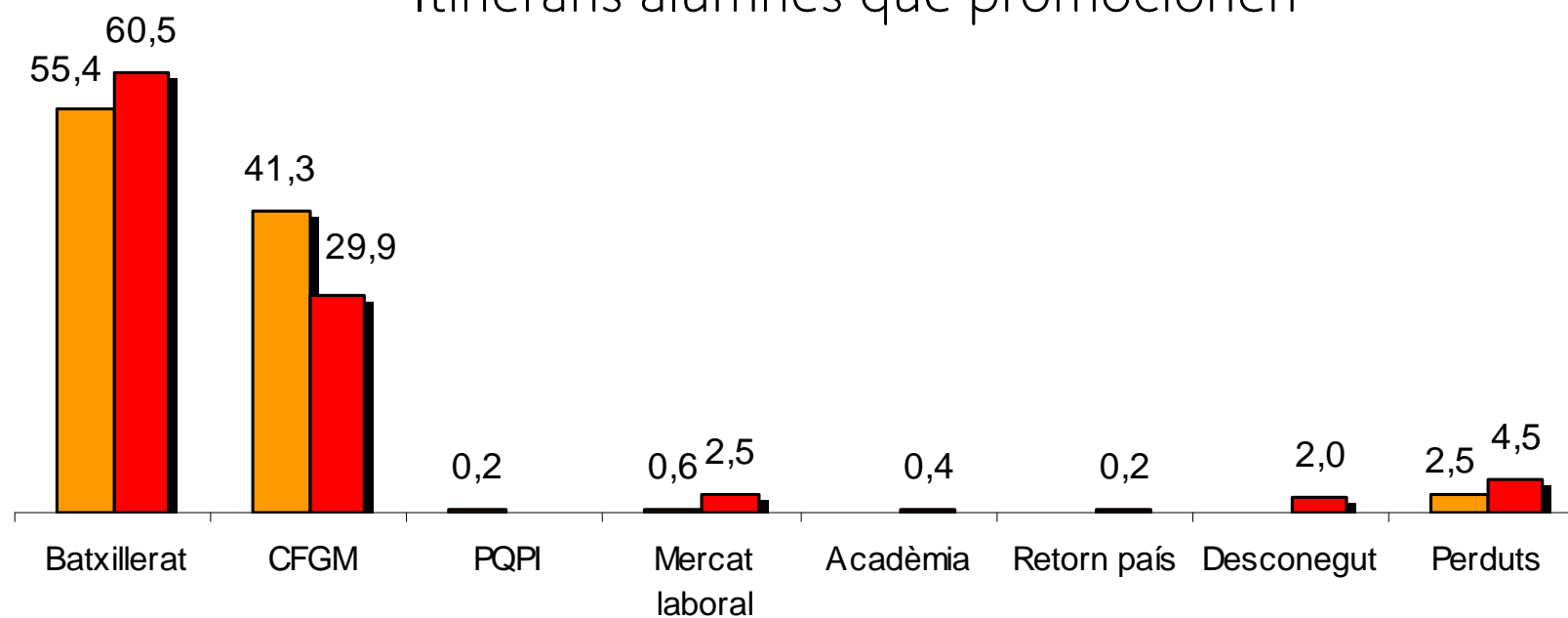
6. Les fitxes

Alumnes segons si promocionen 4rt d'ESO

6. Les fitxes

Itineraris alumnes que promocionen

■ Itinerari recomanat pel centre ■ Itinerari desenvolupat

7. Qüestionaris 2a onada – Mostra

- 126 joves (han respost 97)
- Criteri: itinerari alternatiu Batxillerat o CFGM o “alt risc d’abandonament” d’aquests
- 73 % No han assolit GES
- Respecte a l’anterior
 - Més masculinitzada (56 %)
 - 10 % més joves origen estranger
 - Més proporció pares/mares origen estranger (36% vs 22%)

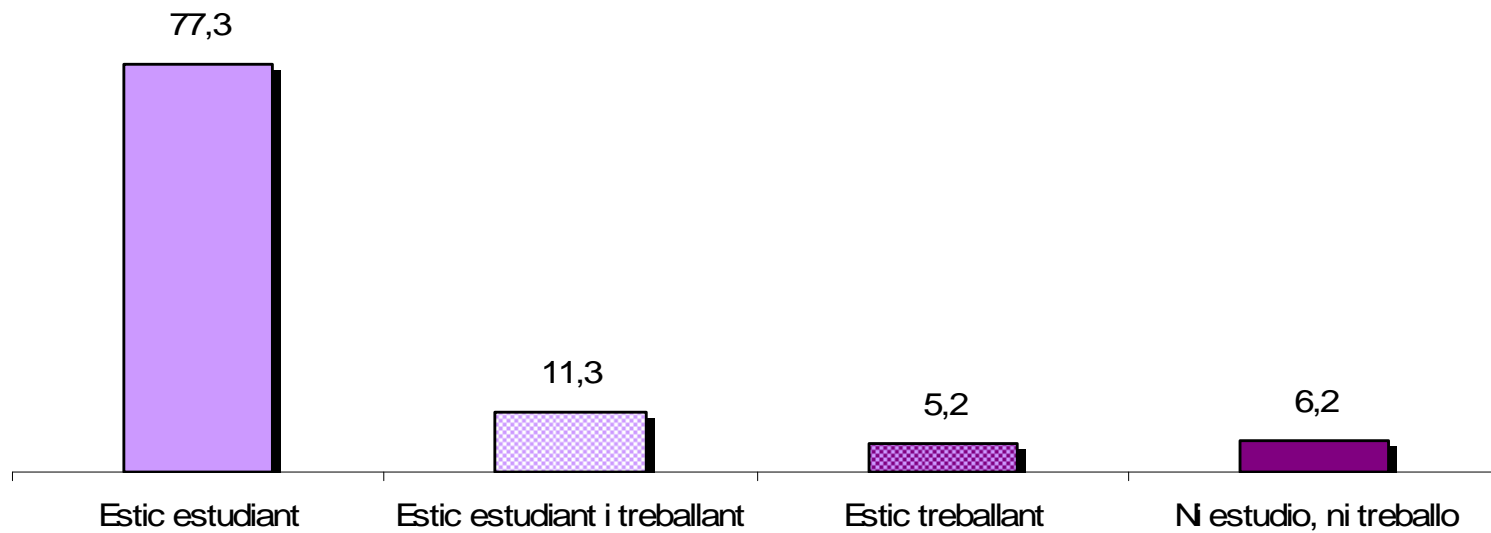
7. Qüestionaris 2a onada – Situació actual

Distribució dels joves segons itinerari desenvolupat

Itinerari	N	%
Batxillerat	11	8,7
CFGM	15	11,9
PQPI	11	8,7
4rt d'ESO	40	31,7
Mercat laboral	19	15,1
Acadèmia	2	1,6
Escola d'adults	1	0,8
Desconegut	27	21,4
Total	126	100

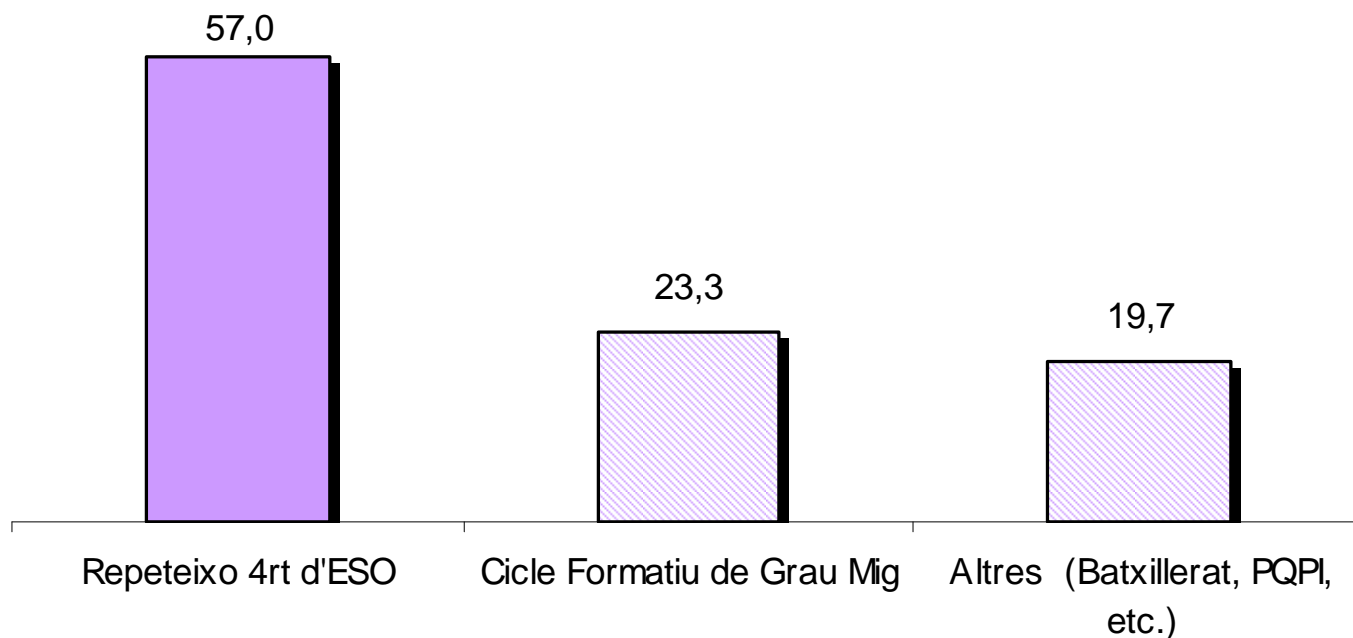
7. Qüestionaris 2a onada – Situació actual

Què fas actualment?

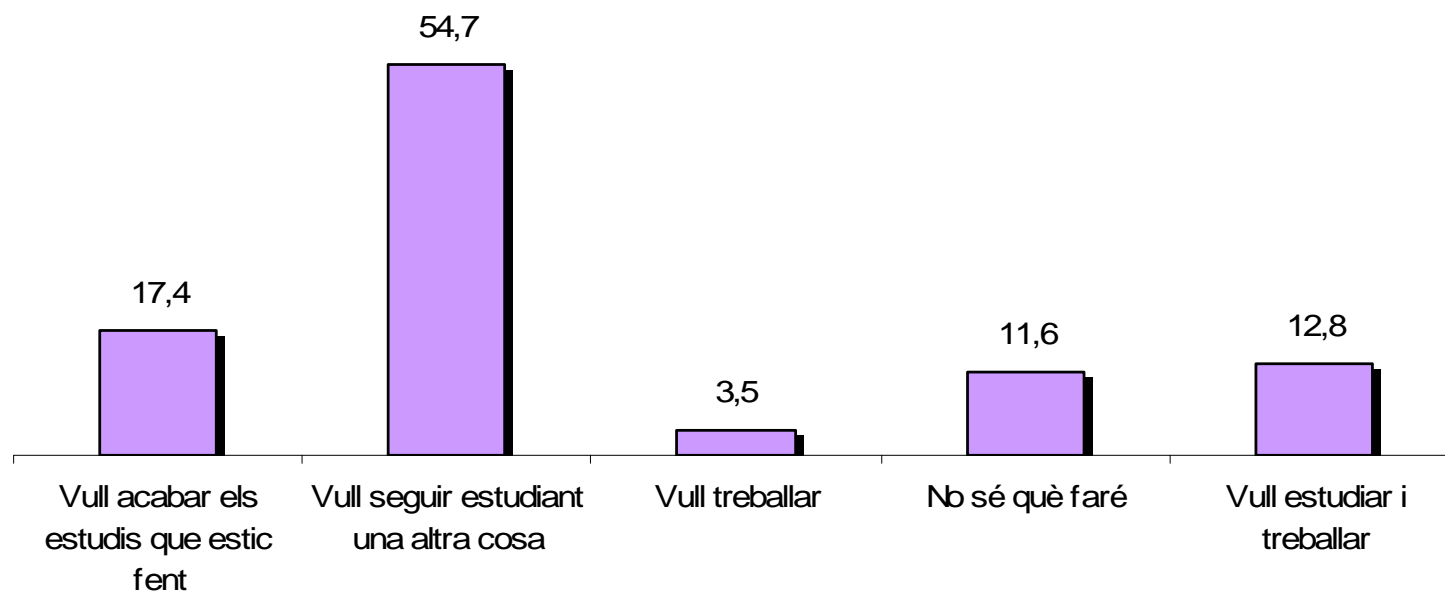
7. Qüestionaris 2a onada – Situació actual

Què estudies?

7. Qüestionaris 2a onada – Situació actual

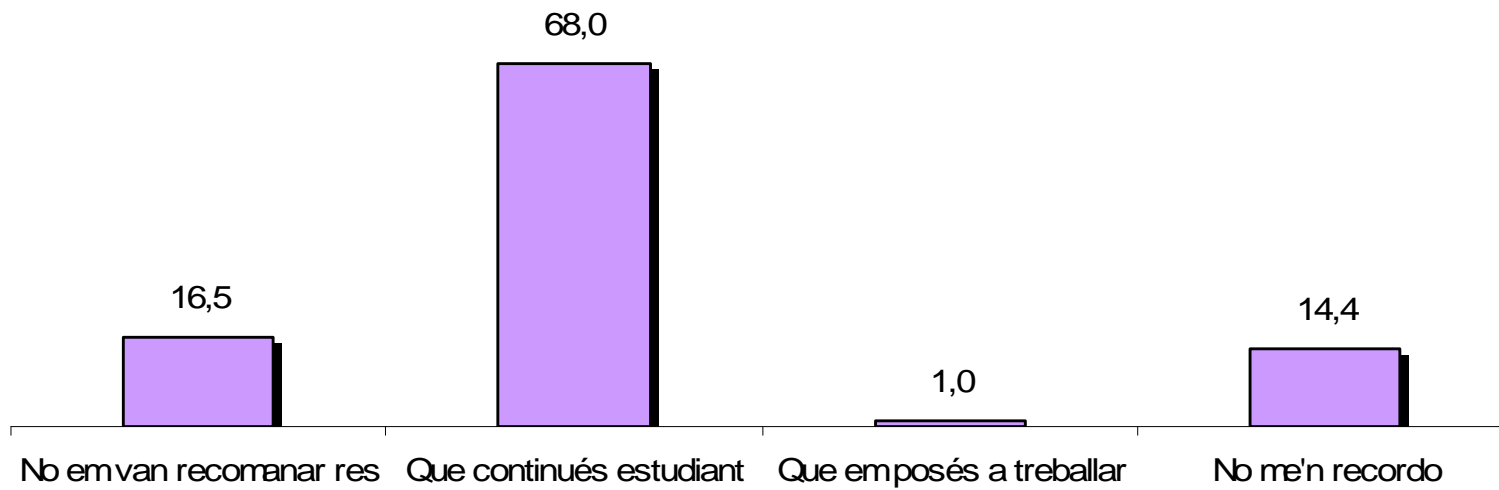
Què vols fer quan acabi aquest curs?

El 12 % o no sap que farà quan acabi els estudis o vol treballar

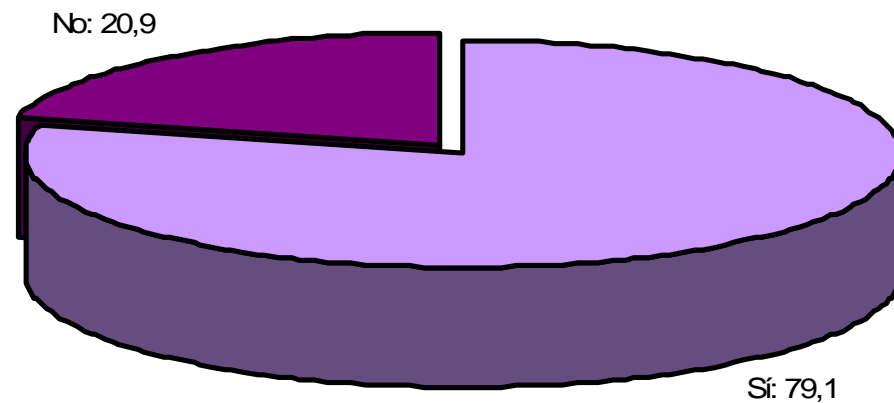
7. Qüestionaris 2a onada – Situació actual

Recordes que et van recomanar des de l'institut?

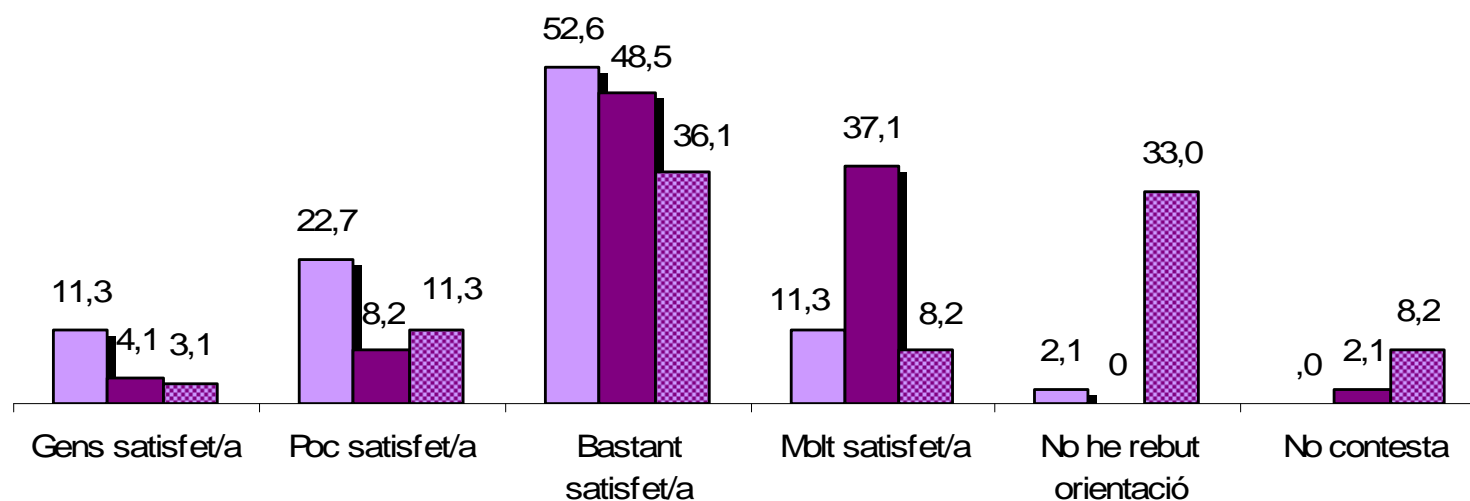
7. Qüestionaris 2a onada – Situació actual

Has seguit la recomanació?

7. Qüestionaris 2a onada – Situació actual

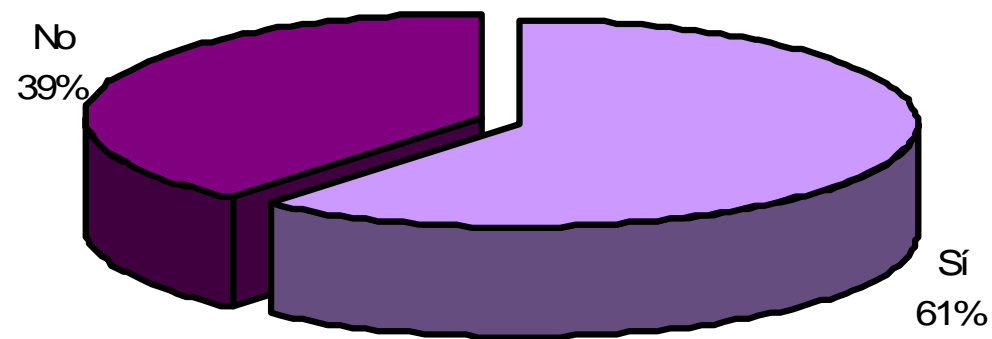
Com valores l'orientació rebuda des de...?

- Institut (tutors, professors, etc.)
- Casa (pares, familiars, etc.)
- Serveis/recursos (FJ, Casal de Joves, Ajuntament, SOC, etc.)

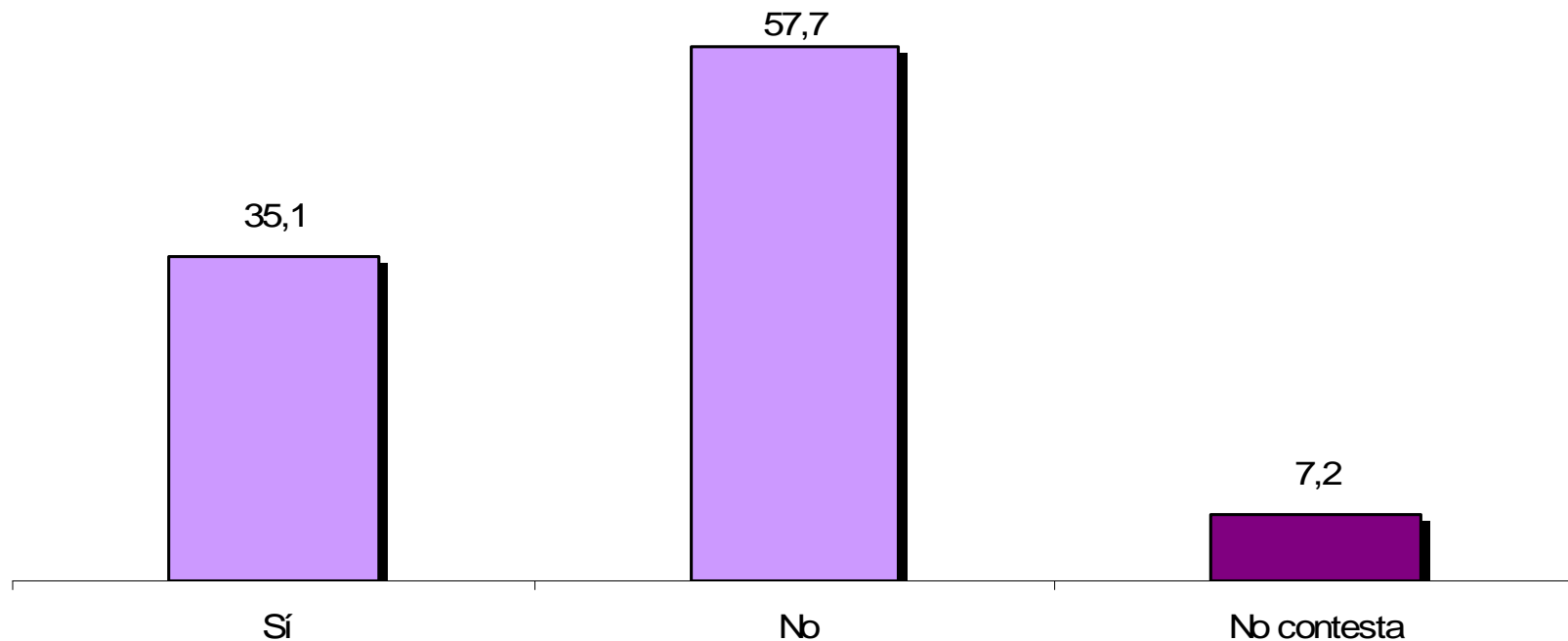
7. Qüestionaris 2a onada – Situació actual

Penses que tenies suficient informació sobre les diferents opcions que podies fer en acabar l'ESO?

7. Questionaris 2a onada – Situació actual

Has utilitzat alguna vegada algun servei o recurs per buscar informació sobre estudis i/o treball?

7. Questionaris 2a onada – Situació actual

D'on has obtingut informació pels estudis que curses?

	Freqüència	Percentatge de cadascuna de les respostes	Percentatge sobre el total de respostes
Tutors	42	48,8	31,3
Pares	24	27,9	17,9
Amics	18	20,9	13,4
Familiars	10	11,6	7,5
Internet	20	23,3	14,9
Serveis d'informació	7	8,1	5,2
Altres	13	15,1	9,7
Total	134		100,0

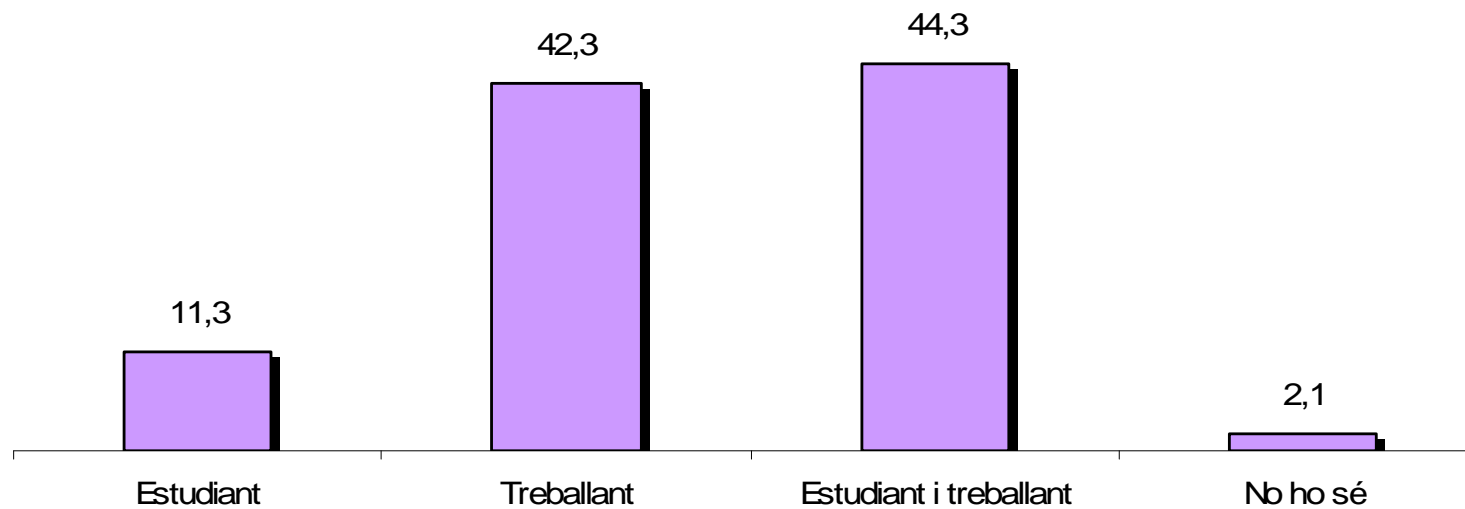
7. Questionaris 2a onada – Situació actual

Per quina via has aconseguit la feina que tens?

	Freqüència	Percentatge de cadascuna de les respostes	Percentatge sobre el total de respostes
Pares	6	37,5	35,3
Familiars	4	25	23,5
Amics	4	25	23,5
Tutors	1	6,25	5,9
Internet	1	6,25	5,9
Serveis o empreses d'ocupació (OTG, ETT, etc.)	0	0	0,0
Buscant personalment	1	6,25	5,9
	17	106,25	100

7. Questionaris 2a onada – Situació actual

Com t'imagines d'aquí cinc anys?

8. Les entrevistes – Procés d'orientació

- Figura del tutor/a
 - L'aspecte més heterogeni entre centres
 - Amb experiència o sense experiència
 - En alguns casos, figura del tutor/a personal
 - En alguns casos, manca formació específica i/o motivació
 - Sobrecàrrega de feina

8. Les entrevistes – Procés d'orientació

- Procés d'informació/orientació:
 - Orientació a la sessió de tutoria (col·lectiva)

En alguns casos:

- Tutoria individualitzada
- Atenció psicopedagògica

8. Les entrevistes – Procés d'orientació

- Altres fórmules d'orientació
 - Internet
 - Sortides
 - Setmana de la Informació i l'Orientació Professional
 - Crítica al Saló de l'Ensenyament
 - Experiència centres
 - Intercanvi intergeneracional
 - Web amb enllaços

8. Les entrevistes – Procés d'orientació

■ Dificultats del procés d'informació/orientació

Informació:

- Informació poc sistematizada

Oferta:

- Escasa oferta CFGM i PQPI
- Masculinització de l'oferta

Incorporació altres agents:

- Manca incorporar les famílies

Formació del professorat:

- Manca formació especialitzada per a l'orientació

Organització del treball:

- Sobrecàrrega de feina

9. Conclusions

- Biaix entre el nombre d'alumnes esperat i el nombre d'alumnes trobat (24%)
- Mostra inicial GES 83% (82% Maresme). Segona mostra 73% No obté GES.
- Expectatives itineraris: continuar estudiant
- 83% que han aprovat han cercat informació sobre què fer després de l'ESO. Internet és dels principals mitjans per tothom.

9. Conclusions

- Desconeixement generalitzat serveis d'informació i assessorament
- Procés d'orientació: gran heterogeneïtat, manca formació específica professorat, diversitat fórmules tutor. S'acusa sobrecàrrega feina. Manca informació actualitzada sobre informació diferents territoris.
- Una tercera part dels joves afirma no haver rebut orientació.
- Desconeixement centres itineraris 30% alumnes finalitza l'escolarització obligatòria.
- Entendre transició i definició itineraris com contínuum i establir mecanismes d'acompanyament al llarg de la vida.

9. Conclusions

- Gran percentatge d'abandonaments prematurs (un 24% dels i les joves no es trobaven a l'aula) → Repensar el moment d'inici de l'orientació.
- Escassa oferta de CFGM i de PQPI.
- Biaix en l'orientació dels alumnes cap a l'oferta propi centre. També es sumen dificultats de mobilitat. Finalment hi ha més joves que fan batxillerat dels que s'ho havien plantejat inicialment.
- Importància de l'entorn familiar en l'orientació (92% han rebut orientació familiar). Importància de la formació dels pares al voltant de l'orientació curricular.

10. Recomanacions i propostes

- Inici orientació 3r. d'ESO, especialment casos risc abandonament.
- Orientació NO és valoració capacitats sinó establiment d'objectius a partir anàlisi expectatives (i de l'augment de les mateixes si s'escau) i passes necessàries per assolir-los
- Importància formació del professorat per desenvolupar tasques tutorització i acompanyament.

10. Recomanacions i propostes

- Valorització tasca de tutorització i assignació suficient de recursos (tant econòmics en termes de formació, com especialment d'hores, per evitar sobrecàrregues de feina).
- Importància establir criteris comuns per a l'orientació. Paper important del CC i de les inspeccions del Departament d'Educació.
- Necessitat d'implicar i formar les famílies per a que siguin capaços d'orientar.

Aquest projecte està subvencionat pel programa de Projectes Innovadors d'acord amb l'Ordre TRE/337/2008 i està patrocinat pel Servei d'Ocupació de Catalunya i cofinançat pel Fons Social Europeu.

